

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Факультет природничих наук

Кафедра лісознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Інтегрований захист рослин»

Освітня програма “Агрономія”

Спеціальність 201 “Агрономія”

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “04” вересня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Інтегрований захист рослин
Викладач (-і)	К.с.-г.н., викладач Григорів Я.Я.
Контактний телефон викладача	0677652021
Е-mail викладача	hryhorivsl@gmail.com
Формат дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год., з них: 18 год. лекційних та 12 год. практичних занять, 60 год. самостійна робота, вид контролю—екзамен.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до курсу	
<p>Ефективність заходів захисту рослин від шкідників, збудників хвороб і бур'янів, подальше їх удосконалення великою мірою залежить від рівня підготовки фахівців аграрного профілю, зокрема агрономів із захисту рослин. Тому предмет навчальної дисципліни «Інтегрований захист рослин» щодо певних умов (господарство, сільськогосподарська культура, поле) передбачає використання стійких сортів; застосування агротехнічних прийомів, що обмежують розмноження і поширення шкідливих організмів; визначення екологічної безпеки й економічної доцільності проведення хімічних заходів захисту культури та найбільш раціональних способів застосування пестицидів і біологічних методів. Вивчення основ дисципліни дозволить майбутнім фахівцям отримати знання щодо особливостей захисту сільськогосподарських культур в єдиному технологічному процесі їх вирощування, що створить передумови отримання урожаю з урахуванням параметрів екології, економіки, якості та безпеки.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою навчальної дисципліни «Інтегрований захист рослин» є оволодіння студентами основними принципами інтегрованої системи захисту рослин, агротехнічних, біологічних заходів боротьби.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни “Інтегрований захист рослин” є: вивчити основні агротехнічні, біологічні, хімічні методи захисту рослин із шкідливими організмами від шкідників, збудників хвороб, бур'янів та їх ефективне посидання; вивчити методи прогнозу чисельності основних шкідливих організмів сільськогосподарських культур; вивчити стійкі до шкідників і хвороб сорти сільськогосподарських культур; оволодіти основними принципами проектування систем інтегрованого захисту рослин; ознайомитися з інтегрованими системами захисту рослин основних сільськогосподарських культур.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: - особливості застосування основних методів захисту рослин; - принципи складання інтегрованих систем захисту сільськогосподарських рослин від шкідливих об'єктів; - особливості захисту культур закритого ґрунту.</p> <p>вміти: - провести діагностику і облік шкідливих організмів; - розробити різні види прогнозів розвитку шкідливих організмів; - запроєктувати інтегровану систему захисту сільськогосподарських культур від шкідливих об'єктів; - визначити економічну ефективність заходів проти шкідливих організмів рослин.</p>	
5. Організація навчання курсу	
Обсяг курсу – 3 кредити ECTS, 90год.	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	18

практичні			12		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
II	201 Агрономія	I курсОР «магістр»		вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літер атура	Завдання, год	Вага оцінк и	Термін виконання
Тема 1. Агротехнічний метод захисту рослин від шкідливих організмів.	Лекція 1	1-5, 7-11	Ознайомитись з агротехнічними методами захисту рослин від шкідливих організмів 2 год.	5	1 тиждень навчання
Правові основи захисту рослин.	Практи чне заняття 1	3, 11	Вивчити правові основи захисту рослин. 2 год.	5	2 тиждень навчання
Тема 2. Методи боротьби із шкідниками, збудниками хвороб рослин, бур'янами.	Лекція 2	1-5, 7- 11	Ознайомитись з методами боротьби із шкідниками, збудниками хвороб рослин, бур'янами.. 2 год.	5	3 тиждень навчання
Технологія інтегрованої системи заходів захисту. Облік шкідливих об'єктів.	Практи чне заняття 2	1-5, 7- 11	Розробити технологію інтегрованої системи заходів захисту. Зробити облік шкідливих об'єктів. 2 год.	5	4 тиждень навчання
Тема 3. Теоретичні основи застосування біологічного методу захисту рослин.	Лекція 3	1-5, 7- 11	Ознайомитись із презентацією теоретичні основи застосування біологічного методу захисту рослин. 2 год	5	5 тиждень навчання
Облік шкідників, хвороб та бур'янів зернових і плодкових культур.	Практич не заняття 3	1-5, 7- 11	Провести облік шкідників, хвороб та бур'янів зернових і плодкових культур.	5	6 тиждень навчання

			2 год.		
Тема 4. Способи біологічного пригнічення шкідливих видів фітофагів та бур'янів.	Лекція 4	3-11	Вивчити способи біологічного пригнічення шкідливих видів фітофагів та бур'янів. 2 год.	5	7 тижень навчання
Імунологічний метод захисту рослин від шкідливих організмів. Інтегровані системи захисту зернових культур.	Практичне заняття 4	1-5, 6-11	Розглянути суть імунологічного методу захисту рослин. Розробити інтегровану систему захисту зернових культур 2 год.	5	8 тижень навчання
Тема 5. Методи обліку щільності популяції шкідників.	Лекція 5	1-5, 7-11	Розглянути та вивчити методами обліку щільності популяції шкідників. 2 год.	5	9 тижень навчання
Хімічний метод захисту рослин від шкідливих організмів.	Практичне заняття 5	2-4, 6-11	Розробити хімічний метод захисту рослин від шкідливих організмів. 2 год.	5	10 тижень навчання
Тема 6. Облік основних хвороб рослин.	Лекція 6	1, 2-5 6-11,	Ознайомитись із презентацією методи виявлення розповсюдження хвороб. Облік розповсюдженості та інтенсивності ураженості хворобою. Шкали оцінки ступені ураження рослин. 2 год	5	11 тижень навчання
Інтегровані системи захисту ріпаку. Інтегровані системи захисту овочевих культур відкритого ґрунту та картоплі.	Практичне заняття 6	6-11	Скласти алгоритм інтегрованої системи захисту ріпаку та овочевих культур відкритого ґрунту та картоплі. 2 год	5	12 тижень навчання
Тема 7. Прогноз розвитку шкідливих об'єктів.	Лекція 7	1-5, 7-11	Ознайомитись з принципами прогноз розвитку шкідливих об'єктів. 2 год.	5	13 тижень навчання
Тема 8. Оцінка шкодочинності та використання ЕПШ.	Лекція 8	6-11	Розглянути три аспекти обліку та оцінки шкодочинності.	5	14 тижень навчання

				Оцінка пошкодження рослин. 2 год.		
Тема 9. Інтегрованого рослин.	Принципи захисту	Практичне заняття 7	3-5, 6-11	Розглянути принципи інтегрованого захисту рослин.; 2 год.	5	15 тиждень навчання
6. Система оцінювання курсу						
Загальна система оцінювання курсу				50 балів студенти отримують під час проведення лабораторних занять; 50 балів студент отримує за складання екзамену.		
Вимоги до письмової роботи				Екзаменаційний білет містить 3 описові запитання та задачу. Описові теоретичні питання мають бути розписані тезисно, задача повинна бути подана з всіма покроковими розв'язками. Після написання роботи проходить усний захист (за потребою).		
Семінарські заняття				Кожне практичне заняття оцінюється в 5 балів, 10 балів студент може отримати за оформлення і презентацію індивідуального завдання. Без захисту індивідуальної роботи студент не допускається до здачі екзамену.		
Умови допуску до підсумкового контролю				Під час навчання на лабораторних заняттях отримати не менше 25 балів, а також, обов'язково захистити індивідуальну роботу згідно обраної тематики.		
7. Політика курсу						
Політика курсу «Інтегрований захист рослин» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, які слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, написати реферат, виконати творчу роботу). У випадку невиконання студентами вищезначених вимог, запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недобросовісності (списування) студент буде недопущений до здачі підсумкового контролю (у разі якщо він не відпрацює пропущені заняття і не виконає обов'язкову навчальну програму). Якщо студент не ліквідував заборгованість і не набрав мінімум 50 балів, він буде спрямований на повторне вивчення навчальної дисципліни.						
8. Рекомендована література						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Довідник із захисту рослин / Л.І. Бублик, Г.І. Васечко, В.П. Васильєв та ін.; За ред. М.П. Лісового. – К.: Урожай. 1999.–744 с.: іл. 2. Довідник по захисту польових культур / В.П. Васильєв, М.П. Лісовий, І.В. Веселовський та ін.; За ред. В.П. Васильєва та М.П. Лісового. – 2-е вид., перероб. і допов. - К.: Урожай, 1993. – 224 с. 3. Захист злакових і бобових культур від шкідників, хвороб і бур'янів: Навчальний посібник / М.О. Білик, М.Д. Євтушенко, Ф.М. Марютін, В.К. Пантелєєв, В.П. Туренко; За ред. д-ра біол. наук, професора В.К. Пантелєєва. – Харків: Еспада, 2005. – 672 с. 4. Трибель С.О. Стратегія культури / С.О. Трибель, С.В. Ретьман, О.І. Борзих, О.О. Стригун. За редакцію С.О. Трибеля. – К.: Фенікс, Колоб'їг, 2012. – 368 с. 						

5. Интегрированная защита растений / Под ред. Ю.Н. Фадеева и К.В. Новожилова. – М.: Колос, 1981. – 335 с., ил.
6. Интегрированная система защиты зерновых культур от вредителей, болезней и бурьянов / А.К. Ольховская-Буркова, Ж.П. Шевченко, Е.М. Лукьянова и др.; За ред. А.К. Ольховской-Бурковой, Ж.П. Шевченко. – К.: Урожай, 1990. – 280 с.: ил.
7. Интегрированная защита зерновых культур. Проблемы и перспективы / Материалы междунар. науч.-практ. конференции, Киев, 13-16 ноября 2006 г. – К.: Колос, 2006. – 280 с.
8. Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні. – К.: Юніверс Медіа 2012. 831 с.
9. Справочник по борьбе с вредителями, болезнями и сорняками сельскохозяйственных культур / Под ред. П.И. Сусидко и Г.В. Грисенко. – 2-е изд. перераб. и доп. – Днепропетровск: Промінь, 1976. – 208 с.; ил.
10. Дополнения к перечню пестицидов и агрохимикатов, дозволених до використання в Україні. – К.: Юніверс Медіа, 2013. – 400 с.
11. Методичні вказівки з дисципліни «Інтегрована захист рослин» / Розова Л.В., Нежнова Н.Г. – Мелітополь.: ТДАТУ, 2010. – 64 с.

Викладач Григорів Я. Я.